

פסוקים כ"ה–כ"ז

Topic:

- When רחל gives birth to יוסף, יעקב asks לבן for permission to leave and to go back to his place and his land. (פסוק כ"ה)
- יעקב continues to say to לבן, "Give to me my wives and children for whom I have worked for you, for you are aware of the service I have given you." (פסוק כ"ו)
- לבן says to יעקב, "If I find favor in your eyes remain here with me. I have performed divination and I know that ה' blessed me because of you." (פסוק כ"ז) (לבן does not want יעקב to leave. He tries to flatter him to coax him into staying.)

Skills:

פסוק כ"ה

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש (עתיד ← עבר): ויהי, ויאמר
 זמן עבר, גוף שלישי (יחידה): ילדה
 מלת יחס: אל
 שרש (צווי) + סופית: שלחני
 תחלית + אותיות "איתן" + שרש + ה' היתירה: ואלכה
 שם עצם + סופית: מקומי
 תחליות + שם עצם + סופית: ולארצי

פסוק כ"ו

שרש (צווי) + ה' היתירה: תנה
 שם עצם (רבים) + סופית: נשי, ילדי
 תחלית + את: ואת
 זמן עבר, גוף ראשון (יחיד, יחידה): עבדתי
 את + סופית: אתך
 תחלית + סופית: בהן
 תחלית + אותיות "איתן" + שרש + ה' היתירה: ואלכה
 כנוי השם/שם גוף: אתה
 זמן עבר, גוף שני (יחיד): ידעת
 שם עצם + סופית: עבדתי*
 זמן עבר, גוף ראשון (יחיד/יחידה) + סופית: עבדתך

פסוק כ"ז

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש (עמיד ← עבר): ויאמר
 מלת יחס + י' יתירה + סופית: אליו
 זמן עבר, גוף ראשון (יחיד/יחידה): מצאתי, נחשתי
 שם עצם: חן
 תחלית + שם עצם (רבים) + סופית: בעיניך
 ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש + סופית: ויברכני

* When there is a יחידה שם עצם attached to a סופית, the "ה" is replaced with a "ת".

There are two words in this פסוק that are spelled עבדתי without a ו'.

The first is עבַדְתִּי, a verb written in גוף ראשון (יחיד/יחידה) = "I worked"/אני עבדתי.

The second is עַבְדְּתִי, a שם עצם + סופית = "my work"/עבודה שלי.

In these פסוקים there are two words (three instances) that have a ה' היתירה at the end. Ask the children if they can find them.

פסוק כ"ה

ואלכה

פסוק כ"ו

תנה, ואלכה

Lesson Pointers:

- Now with the birth of יוסף, יעקב decides it is time to go back to ארץ ישראל. Why did יעקב wait until יוסף was born?

° יעקב saw through נבואה that עשו and his descendants will only fall to רחל's offspring.

"א"ר פנחס בשם ר"ש בר נחמן מסורת היא שאין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל" (בראשית רבה ע"ג:ז)

Now that רחל's son was born, יעקב was ready to return to ארץ ישראל and face עשו.

° "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש" (עובדיה א, יח)

יעקב is compared to a fire, יוסף to a flame, and עשו to straw.

Although יעקב is likened to fire, he was uncertain of his ability to devour straw-like עשו until the flame of יוסף appeared. That is because fire requires a flame to spread over great distances. (רש"י)

- תנה את נשי (פסוק כ"ו)

יעקב asks לבן for permission to leave. (רש"י) Refer to page 117.

He says:

- Let me leave and go to my land.
- My wives and children should come with me - for I have worked for you to be able to have them.
- You know that I have been a faithful and honest worker.

- אם נא מצאתי חן בעיניך תנה את נשי (פסוק כ"ז)

One can see from לבן's reply that he was not anxious for יעקב to leave. He responded that if יעקב really loved him - as a relative should - he would not seek to leave. (ספורנו)

- נחשתי (פסוק כ"ז)

לבן was reluctant for יעקב to leave for he knew that he had an excellent worker, and ה' had blessed him in the זכות of יעקב.

לבן was not only a trickster, sly, and greedy, but he would also discover things by supernatural means; he was a diviner. **Note: Jews are not are not permitted to do this.** לבן explained to יעקב that he discovered through divination that יעקב's arrival brought ברכה into his house, for he had sons only *after* יעקב arrived. (רמב"ן)

רש"י:

- תנה את נשי (פסוק כ"ו)
- נחשתי (פסוק כ"ז)

ידיעות כלליות:

"והיה בית יעקב אש, ובית יוסף להבה, ובית עשו לקש"

Practical Application:

- Note the ארץ that לבן had. The fourteen years he committed himself to work for לבן had concluded, and he was therefore free to leave לבן's house whenever he wanted. He was not wanting for anything: he was the patriarch of the future Jewish nation; he had 4 wives, 12 children, and much wealth. Nevertheless, he still *asked* לבן if he could leave. He did not *tell* לבן that he was planning to return home; rather, he *asked for* permission.

Ask the children what מדה טובה they see and what they can learn from this.

- שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי (פסוק כ"ו)

Note how very specific the לשון was when יעקב asked לבן for permission to leave חרן. He made it clear to לבן that he still considered ארץ ישראל as his home (*his place and his land*), even though he had lived in חרן for 20 years, and despite that his grandmother, aunts and uncles, and wives all came from חרן. (רב הפמן)

From here we can learn that no matter how long we have been living in גלות we always have to clearly feel and know that we are living in a foreign land that is not our home.

- ויברכני ה' בגללך (פסוק כ"ז)

If even the wicked לבן realized that he was blessed from ה' because of the presence of a צדיק in his house, how much more so should we realize and **try to cling to, and live and stay near צדיקים.**

Critical Thinking:

- What can we learn from this? Refer to page 121.

יסודי יהדות:

- גלות is our home, not the land in which we live during the גלות.
- Living near a צדיק brings ברכה to a person.

Assessments:

Page 125	תרגיל ח'	Skill assessed: זמן עבר, עתיד, הווה - Define
Page 126	תרגיל ט'	Skill assessed: זמן הווה
Page 127	תרגיל י'	Skill assessed: זמן עבר

Home Work:

Date _____ Page _____

Notes:

פרק ל' – פסוקים כ"ה-כ"ז

פסוק כ"ו

עבדתי	הָעֲבֹדָה עָלַי	_____ my _____ work
עבדתיך	אֲנִי עֲבָדְתִּי הַשֵּׁה'לֶךְ	I worked for _____ you

פסוק כ"ז

מַצָּאתִי	אֲנִי מַצָּאתִי	I found
חַן		charm/favor
נִחַשְׁתִּי	נִסִּיתִי הַכִּישׁוֹף	I tried (with magic)
בְּגִלְלֶךָ	בְּגִלְלֶךָ אֹתְךָ	because of _____ you

"שֶׁלַחְתִּי וְאֵלֶיכָה אֶל
מִקְוֵי וְלֹאֲרִצִּי..."

"אֵלֶּכָּה נָא
מַצָּאתִי חַן
הַעֲנֵךְ
נִחַשְׁתִּי וְנִכְרַחְתִּי
ה' הַגִּלְלֶךָ"

אַקִּבֵּה אוֹמֵר לְעַבְדְּךָ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים כִּי לְקַבֵּל רְשׁוּת לְעֲזֹב אֶת בֵּית לְחָן

- (1) "שְׁלַחְנִי וְאִלְכָה אֶל מִקְוֵא וְלִאָרֶץ."
 (2) "תִּתֶּנָּה אֶת נְשִׁי וְאֶת יְלָדֶי אֲשֶׁר אֶהְיֶה אִתְּךָ בָּהֶן."
 (3) "אִתְּךָ יִצְעָתָה אֶת אֶהְיֶה אִתְּךָ אֲשֶׁר אֶהְיֶה בָּהֶן."

דבור המתחיל: "תנה את נשי..." (פסוק כ"ו)

שאלת רשימה

השלים את הטבלה:

אנשים	בת	בת רשימה
	רוצה _____	חיני רוצה ללכת
	כ' _____	כי אם
		ברשות

תשובות רשימה

דבור המתחיל: "נחשתי" (פסוק כ"ז)

שאלות רש"י

השלים את הטבלה:

אנגלית	פתה	פתה רש"י
		מנחש * היה
		נסיתי צנחוש שלי
		שעל ידך
		צאה לי צרכה
		כשצאת לבחן
		לא היו לי צנים...
		ועכשיו היו לו צנים...

תשובות רש"י

* נחוש - צרכים להסתכל על הצת'צ או הצצה.
התורה אוסרת את השמוש בנחוש.

הַיְדֻעָה?

“וַיְהִי בֵּאֶשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב... שְׁלֵחֲנִי...”

אַקֵּב הַחֵלֶט לְכָא לְחַזֵּר
לְפָאָרֶץ בְּנֶאֱן אַצ שְׂוֹסִיל נִלְעָד.

"שְׁלַחְנִי וְחִלְקָה אֶל מְקוֹמֵי וּלְחֶרֶדִּי"

צִדְקָה הִתְחַמָּה לְעֶצֶב אֶזְלָהּ לְפָנַי 14 שָׁנִים. כִּכְשֶׁר 14 שָׁנִים
הִסְתַּמָּא, צִדְקָה הָיָה חֹפֶשׁ לְחִזָּר לְעֹאדָהּ בְּנֶאֱמָר. אֵלֶּה אֵלֶּה פִּי בָּן.
הוּא אֶצְדָּן בְּקִישׁ רִשּׁוֹת מֵאֵלָּה לְעֶצֶב!

מִה אֵתֶרָה לְוֹמֵד מִכָּבֶּה?

הָאֵם תּוֹכֵל לְדַמּוֹן?

"וַיִּזְרְכֵנִי ה' בְּגִלְלָהּ"

לְפָנַי רָצָה לְשִׁכְנָה אֶת צִדְקָה לְהַשְׁאִיר וְלַעֲבֹד אֶזְלָהּ בְּלִי מִשְׁכִּית
הוּא נָסָה לְהַחְמִיץ לְעִצְבָּהּ, וְאָמַר לֹא שָׁה' הָרָב. אֲוֹתוֹ בְּגִלְלָהּ צִדְקָה.
בְּצִדְקָה זֶה, לְפָנַי קוֹה שֶׁצִּדְקָה יִשְׁאֵר.

(רשר"ה)

הַצֵּשׁ: תַּחֲלִית שָׁשׁ, סוּפִית

א. תרגם את הפסוק.

פסוק כ"ה

אנלית

צברית מצברת

(1) ויהי = _____
and it was _____
when Rachel gave birth to Yosef _____

(2) ויאמר יעקב = _____
that Yaakov said _____

(3) אל לבן = _____
to Lavan _____

(4) שלחני = _____
send me _____

(5) ואלכה** = _____
and I will go _____

(6) אל מקומי = _____
to my place _____

(7) ולארצי = _____
and to my land _____

(8) תנה** = _____
give _____

(9) את נשי = _____
my wives _____

(10) ואת ילדי = _____
and my children _____

(11) אשר עבדתי אתך = _____
that I worked (for) you _____

(12) בהן = _____
for them _____

(13) ואלכה** = _____
and I will go _____

* לפעמים, בתרגום של ו' הפסוק הוא "that".

** "ה" = "ה" פתחה

because you have known		7) כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ =
my work	עבודה שלי	8) אֶת עֲבֹדָתִי * =
that I worked for you	שעלי עבדתיך	9) אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ =
אֵלַיִת	עֲבֹדַת מִצְוָה	פסוק כ"ז
and Lavan said to him	ולבן אמר אליו	1) וַיֹּאמֶר אֵלָיו ** לָבָן =
if now	אם עכשיו	2) אִם נָא =
I found		3) מִצָּאתִי =
charm/favor in your eyes	חן בעיניך שלי	4) חֵן בְּעֵינֶיךָ *** =
I used divination	נסיית הכישוף שלי	5) נִחֲשֵׁתִי =
and Hashem blessed me	וה' ברכ אותי	6) וַיְבָרֶכְנִי ה' =
because of you		7) בְּגַלְלֶךָ =

* כְּאֶשֶׁר שָׁם הָעֵצִים הוּא "יְחִיזָה" וְיֵשׁ סוֹסֵיִת צְמֻזָה לְשֵׁם הָעֵצִים - הַמִּקִּים "ה" בְּחֶמֶס "ת".
 ** "ו" = "י" הַיְתָרָה
 *** לְפָעָמִים, כְּאֶשֶׁר שֶׁ "ו" לְפָנֶי הַסּוֹסֵיִת שֶׁם הָעֵצִים הוּא רֶבֶס/רְבוּת.

ב. כתב חז' צחר צפתשובה הנכונה.

1) אחרי שגלצ'וסל מה בקש יצקה מלכה?

א. רשות למחזר לְאָרֶץ כְּנָעַן ☐

ב. משכרת יתרה ☐

ג. להשאר בה'ת לך ☐

ד. וללא כלום ☐

על מי או על מה נאמר?

(1) שלחתי

(2) ולבארצי

(3) צבדתי אתה

לחן ☐

צקה ☐

רחל ☐

לחא ☐

מן ☐

ארס נהרס ☐

מצרס ☐

ארץ כנען ☐

לחן ☐

צקה ☐

רחל ☐

לחא ☐

השלים את הטבלה.

מלה	תחילית	שם אצבס	שקש	סופית	תרגום את המלה לעברית
(1) וְהָרַבְתִּי					
(2) בָּהֶן					

סופיות "י / י"

1) מקומי =

- a. my place
- b. my places

2) וְ =

- a. my wife
- b. my wives

3) ולבארצי =

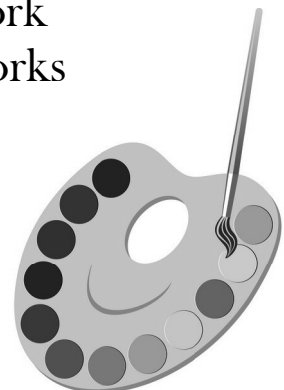
- a. and to my land
- b. and to my lands

4) ילדי =

- a. my child
- b. my children

5) צבדתי =

- a. my work
- b. my works

1. אני מחפש! מצא הפסוקים כ"ה - כ"ז:

- (1) יש צָצַס: יְחִידָה + סופית _____ , _____ (פסוק כ"ו)
(2) זָמַן אָהַר: גוֹלָה שְׁלֵשׁ (ה'א) _____ (פסוק כ"ה)
גוֹלָה רַאשׁוֹן (אָנִי) _____ (פסוק כ"ו)
גוֹלָה שְׁנִי (אִתְּךָ) _____ (פסוק כ"ז)
_____ (פסוק כ"ז)

2. כתב בלשון הפסוק.

- (1) הִגֵּלְתָּ אֹתָךְ. _____
(2) הִצְבֹּזָה שְׁלִי. _____
(3) אָנִי אֶבְדָּתִי הִשְׁהִילָה. _____

זָמַן: אָהַר, הָיָה, אֶתְנִיז

3. צייר וכתב את האות עם הפשוטה הנכונה.

- (1) _____ אֶשְׁהוּ שִׁקְרָה
(2) _____ אֶשְׁהוּ שִׁבְרָה קָרָה
(3) _____ אֶשְׁהוּ קוֹרָה אֶכְשׁוּ

א. אָהַר	ב. אֶתְנִיז	ג. הָיָה
----------	-------------	----------

ט. בקר את הפשוטה הנכונה.

ASSESSMENT

She He You (ר'ס)	am is are	hurrying going up passing	(1) אלה
We (ר'ות) You (י'ח'צה) We (ר'ס)	am is are	filling selling dwelling	(2) מכרות
We (ר'ס) You (י'ח'צה) I (י'ח'צ)	am is are	planting binding staying overnight	(3) נט'צ'ס
You (י'ח'צה) We You (י'ח'צ)	am is are	guarding asking answering	(4) אלה

